

Objevte Pánov, místo plné překvapení...

PROJEKT MILITARY LIFE FOR NATURE

Cílem projektu je pomocí různých přístupů zajistit péči o pět biologicky mimořádně cenných lokalit v ČR, které byly v minulosti formovány vojenským výcvikem. Snahou projektu je vytvoření podmínek pro zajištění příznivého stavu evropsky významných stepních stanovišť a evropsky významných druhů přástevníka kostivalového a koniklece velkokvětého v těchto územích. Projekt se zaměřuje také na zvyšování povědomí veřejnosti o přírodovědném významu opuštěných vojenských prostorů a možnostech jejich ochrany. Podporuje zapojování místních obyvatel do péče o tyto lokality.

www.beleco.cz/militarylife

Autoři fotografií: Karel Šimeček (1), Marián Polák (2), Irena Wenischová (3, 10, 12); Filip Trnka (4, 5); Jiří Koptík (6); Libor Zdařil (7, 11, 13, 15); Pavel Marhoul (8); Zdeněk Chalupa (9); Josef Čech (14)
Grafická úprava: Ivana Bartůňková www.ibart.cz

Vytvořeno s podporou programu LIFE Evropské unie a Ministerstva životního prostředí ČR.
Nemusí vyjadřovat stanoviska Evropské unie ani Ministerstva životního prostředí.

Military LIFE for Nature LIFE15 NAT/CZ/001028

beleco

Ministerstvo životního prostředí

Wetland

ČESKÁ KRAJINA

Jeden z posledních pozůstatků tzv. Moravské Sahary, krajiny písečných dun a soliterních stromů, útočiště pro řadu ohrožených rostlin a živočichů i místo pro dobrodružné výpravy. Vydáte-li se kousek za město, můžete objevovat dříve zakázané, tajemné území, dnes pozapomenutý ostrov pozoruhodné přírody. Otevřené písčiny s řídkým porostem travin skrývají řadu vzácných rostlin a živočichů, které jen tak někde nepotkáte. Zažít tu můžete ledacos.

foto¹

Vojáci využívali Pánov už koncem 19. století. Tehdy se zde proháněli jezdeckí koně. Ve dvacátém století se z Pánova stalo tankové cvičiště. Zdejší příroda to bylo ku prospěchu. Vojenským prostorům se totiž vyhnulo intenzivní průmyslové zemědělství, které změnilo většinu naší krajiny. Těžká technika a vojenský výcvik navíc ochránily stepi a písčiny před zarůstáním a pomohly přežít konkurenčně slabým druhům rostlin, které vyžadují částečně obnaženou půdu.

Vojsko na koních si dnes můžete pouze představit, ale tanky a obrněné transportéry se na Pánov stále vrací. Příznivci vojenské historie a techniky se zde setkávají na svých akcích. Když budete mít štěstí, můžete se na některém z vojenských vozidel i svězt.

Už v časném jaře zde rozkvetou desítky drobných žlutých křivateců. Mezi nimi i vzácný křivatec český, který roste jen na několika málo místech u nás. Koncem března se začínají vracet tažní ptáci. Na Pánově můžete slyšet i pozorovat pestrobarevné vlhy, elegantní dudky nebo švitořící skřivany lesní. Na konci jara se Pánov rozzáří všemi barvami. Fialové divizny, modré pavince, bílé silenky a mezi nimi poletují myriády motýlů. Za letního večera tu pak můžete poslouchat koncerty desítek různých druhů kobylek a sarančí. Během léta můžete vyhlížet, kdy rozkvetou první žluté smily písčné.

Vůbec nevádí, pokud všechny zdejší druhy neznáte. Stačí se pozorně dívat kolem sebe, poslouchat a všimnout si zvuků a barev. Některé z obyvatel Pánova poznáte určitě na první pohled podle obrázku. Na jiné budete potřebovat více času a zkušeností. Určitě ale vždy najdete něco nového.

Pestrou mozaikou Pánova dotváří několik sportovních klubů, které zde mají svou základnu. Paintball, lukostřelba, motokros, balancování na lanech nebo sportovní střelba na pohyblivé terče. Na Pánově své vozy zkusíte i Loprais Team před cestou na dakarskou rallye. Mnohé z toho, podobně jako vojáci v minulosti, potlačuje růst nežádoucích keřů a trav, a chrání tak vzácné rostliny i živočichy před vyhubením.

Některé z těchto sportů si mohou vyzkoušet i zájemci z řad veřejnosti po předchozí domluvě s provozovateli jednotlivých klubů.

Pozůstatky vojenských pozorovacích věží a jiných staveb lákají amatérské fotografy. Vítr na otevřených písečných plochách vytváří náznaky dun. Uprostřed písku můžete najít i malé tůňky s kolísající hladinou vody. Na každém kroku vás provází rozmanité barvy, vůně a zvuky.

Území Pánova není nijak rozsáhlé, snadno jej obejdete během podvečerní procházky. Na první pohled jednotvárná krajina však skrývá nejedno překvapení. Zkuste objevit to svoje. A třeba nezůstaňte jen u jedné návštěvy.

okáč ovsový³

chroustek opýřený⁴

rýhonosec⁵

křivatec český⁶

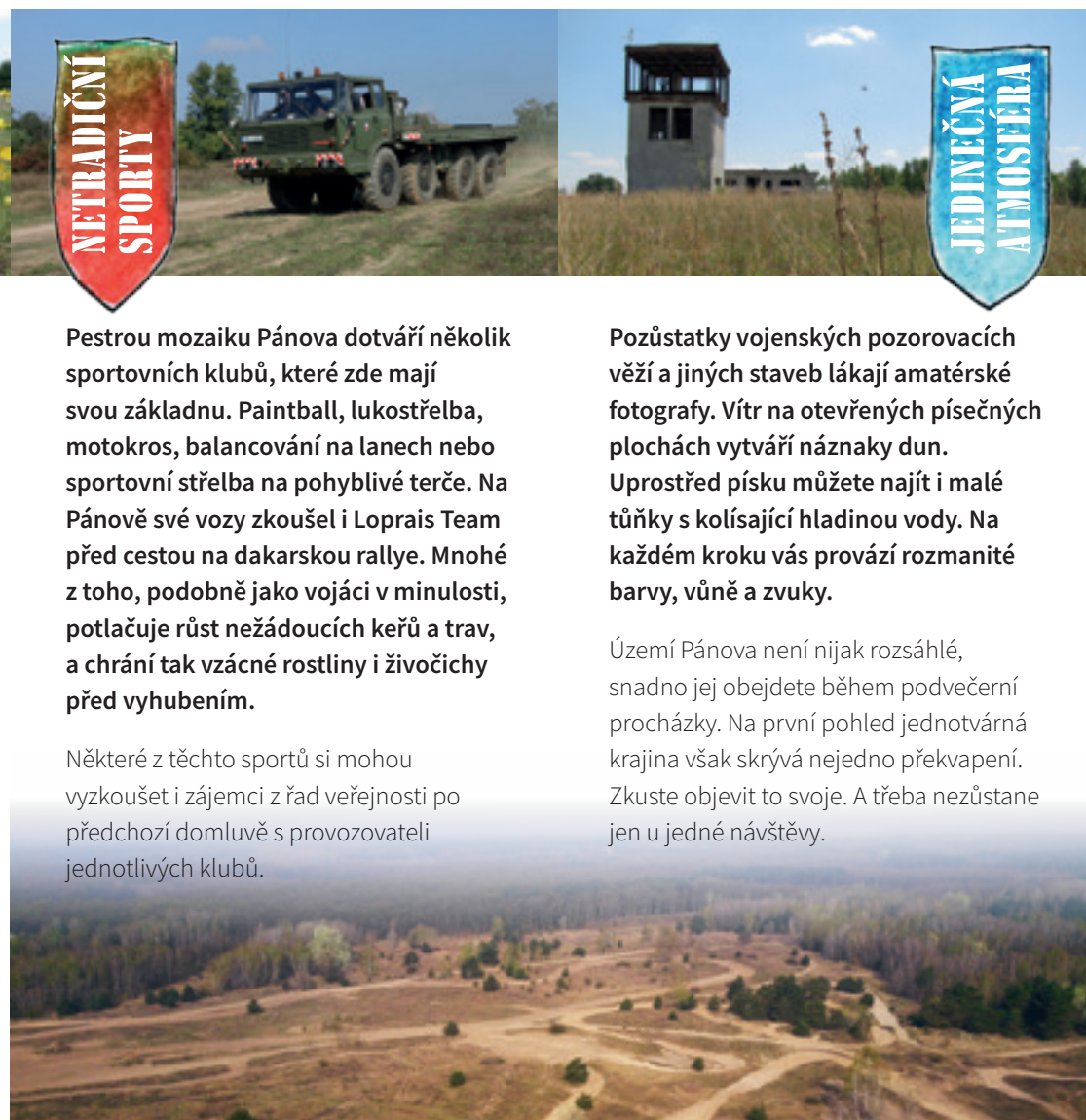

kamýšek obecný⁷

kobylka písčná⁸

foto²

Kombinace černé a žluté signalizuje v přírodě často nebezpečí. V případě **žahalky šestiskvrnné** především pro larvy zlatohlávků a listokazů, které jsou oblíbenou potravou žahalčích larev. Dospělce naopak zastihneme nejčastěji na květech rostlin, kde se živí nektarem.⁹

Pánov je jednou z mála nížinných lokalit převážně podhorského **ohniváčka modrolesklého**.¹⁰

Kriticky ohroženou **silenku lepka** poznáte nejlépe po hmatu. Dělá čest svému jménu.¹¹

Vlha pestrá si hloubí hnízdní nory i na okrajích motokrosových tratí.¹²

Smil písečný je příkladem konkurenčně slabého druhu, který nepřežije bez narušování drnu, ať už pastvou, nebo pásy tanků.¹³

- motokrosový areál
- lukostřelba
- paintballový areál
- místa udržovaná pojezdy tanky
- plánovaná odpočinková zóna
- vojenská pozorovací věž
- mokřiny
- nejzachovalejší písečné stepi

k modré turistické značce
(Lužická cesta 200 m)

k modré turistické značce
(rozc. Desková alej 1 km)

Hodonín
Brněnská ul.

PÁNOV

směr
Ratiškovice,
Kyjov

směr
Hodonín

Divizna brunátná je v pozdním jaře nepřehlédnutelnou rostlinou zachovalých stepí.¹⁵

Dudek chocholatý se živí velkým hmyzem a na bývalém cvičišti nachází bohatou potravní nabídku.¹⁴